

Ejerskab over egne planer

Et europæisk projekt fokuserer på 'Sundheds- og velfærdsplanlægning' i malkekvægsbesætninger. Det handler om aktiv handling frem for papir og processen skal ejes af landmanden selv.

Syv nordvest-europæiske lande er gået sammen om at forske i, hvordan økologiske mælkeproducenter bedst kan blive ved med at udvikle besætningen i en økologisk retning. Vi startede det europæiske projekt ANIPLAN i 2007, bl.a. fordi vi anede, at der ville komme EU-regler om, at økologiske (og måske alle) besætninger skal have en 'sundhedsplan' i stil med den lovmæssige 'Animal Health Plan' i England. Englændernes anbefaling er: fokusér på at planlægge, mere end på planen. I England ender det ofte med, at selve planen bliver 'endnu en stak papir', som landman-

den skal bøvle med. Det er yderst relevant at fastholde fokus på, at en økologisk besætning hele tiden skal udvikle sig og bevæge sig – helst hen imod mere og mere økologi. Derfor vil det være dumt at spilde tid og penge på noget som ikke 'rykker'. I Danmark blev den forudsete EU-regel overhålet indenom af veterinærforliget. Her blev det pludseligt aktuelt at overveje, hvordan man sikrer, at en såkaldt 'obligatorisk rådgivning/kontrol' ikke ender med at blive en pestilens, men noget man har lyst til at bruge aktivt.

Velfærdsvurderinger og staldskoler
Projektet bliver gennemført i samarbejde med mellem 6 og 40 besætning-

er i hvert land (15 i Danmark). Vi laver dybdegående 'velfærdsmålinger' i besætningerne, som landmændene kan bruge, sammen med nøgletal og andre målinger i besætningen, til at vælge fremtidigt fokus og handlinger – enten alene eller sammen med sin staldskole. Der er nu staldskoler i Østrig, Schweiz, og England og der er ansøgning inde i Tyskland og Norge om at få 'start-midler' til et staldskole-initiativ. I Holland laver landmænd bl.a. velfærdsvurderinger gensidig rådgivning hos hinanden ('farmer-to-farmer-groups').

Processen vigtigere end papiret

Selvom ANIPLAN først slutter næste år ved vi allerede nu, at én af hovedkonklusionerne understreger vigtigheden af at

Nyt fra
Internationalt Center for forskning
i Økologisk Jordbrug og Fødevarsystemer

Af: Mette Vaarst,
DJF, Aarhus Universitet,
Mette.Vaarst@agrsci.dk

skabe en proces frem for 'et stykke papir'. Vi fokuserer på den stadige proces, hvor den enkelte landmand tager beslutninger på baggrund af det, man systematisk har iagttaget og analyseret sig frem til i besætningen. Vi ved også med meget stor sikkerhed, at forudsætningen for, at der sker noget er, at besætnings-ejeren også ejer planerne for sin gård, og at der inddrages en eller flere personer udefra for at skabe dynamik i processen.

Fremtidigt arbejde

Vi får en mængde data at arbejde på i 2010, i form af bl.a. velfærdsvurderinger, sygdomsbehandlinger og beskrivelser af økologiske malkekvægsbesætninger

i syv nordvest-europæiske lande. Derudover undersøger vi videnskabeligt processen omkring rådgivningen, bl.a. gennem interviews og kortlægning af rådgivningsmetoder. Projektet vil anbefale en måde, hvorpå man aktivt kan planlægge sig til bedre sundhed og velfærd i sin besætning, sådan, at de økologiske principper og grundlæggende ideer kommer i højsædet og dermed styrker den enkelte økolog til at tage og/eller fastholde sit ejerskab over sin egen besætning og gård.

Læs mere på
www.aniplan/coreportal.org

FORSKNING